

Tiszántúli Független Újság

politikai napilap

Muolajärvinél visszaszerezték állásaikat a finnek

Egyedül Talpolenál tartják magukat az oroszok

Délkelet Európában a gazdaságpolitika lépett előtérbe

Anglia és Románia között tárgyalások folynak a kőolaj-kérdésben

Haparanda, február 14. (MTI) A legutóbbi hírek szerint a finneknek Summánál sikerült a Muolajärvinél elvesztett állásaikat visszaszerezni. A szovjet csapatok egyedül Talpolenál tartják magukat.

Helsinki, február 14. A Ladoga tótól északra a finnek több ízben visszaverték az ellenség támadásait. Két ellenséges harcocsit pusztítottak el. Kuhmo környékén a finnek megsemmisítettek egy ellenséges zászlóaljot és elfoglaltak több szovjetországi állást. A kolvistói parti ütegek tüzeltek a jégen közeledő ellenséges osztagokra és súlyos veszteségeket okoztak nekik. Itt is több szovjetországi harcocsit semmisítettek meg. A Ladoga tó melletti partvédelmi ütegek szintén eredményesen lötték az ellen-

séges csapatokat. A finn légi erők kedden több légi harcot vívtak az ellenséggel és eredményesen bombázták a szovjetországi csapatokat és az utánpótlási vonalakat. A szovjetországi gépek az ország belsejében két várost, valamint környéküket bombázták. A bombák több helyen tüzet okoztak. Néhány polgári egyén meghalt. Élénk tevékenységet fejtettek ki a szovjet gépek a harcoktól is. Így többek között bombázták Viipurit. A nap folyamán többszáz gép repült el Finnország felett. Ellenőrizhető hírek szerint a finn vadászgépek és légelhárító ütegek 17 szovjet gépet pusztítottak el. Két további gépet valószínűleg szintén megsemmisítettek. Megtalálták azt a 13 szovjet gépet is, amelynek elpusztítását február 12-én valószínűleg jelezték. (MTI)

azonban a szovjetországi egységek megsemmisítették és ennek során az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A szovjet csapatok sikeres vállalkozásainak következtében a finnektől sikerült huszon-

három erődítést elfoglalni. A szovjetországi léghaderő felderítő tevékenységet folytatott és bombázott ellenséges csapatokat, valamint katonai pontokat. (MTI)

23 finn erődítmény elfoglalását jelenti Moszkva

Moszkva, február 14. (Német Távirati Iroda.) A leningrádi katonai körzet parancsnoksága jelenti február 13-án: Arcvonal felderítő tevékenység folyt. Több ponton a gyalogság és tüzérség élénk tevékenységet folyta-

tott. A karéliei földszoroson előrenyomultak a szovjet csapatok. Az ellenség nagyobb egységeket ellentámadást kísérelt meg, ezeket azonban megsemmisítették. A finnektől sikerült 23 erődítményt elfoglalni.

Legjobb csapataikat vetik harcba az oroszok

Helsinki, február 14. A karéliei arcvonalról érkező magánjelentések szerint a harcok kedden is teljes elkeseredéssel dultak tovább. Az ellenség rengeteg hadianyagot pazarol el, a finnek azonban tartják állásaikat. A szovjetországi tüzérség kedden mintegy 300.000 gránátot lött ki. A szovjetországi hadve-

tőség a legjobb csapatokat veti harcba. A summai szakaszon az ellenség veszteségét eddig tizenhárom-tizenegyre becsülik.

A szovjetországi repülők Lahti és Heinola ellen légi támadásokat intéztek. — Lahtiban több ember meghalt. (MTI)

Verdun borzalmi élednek újra a finnországi háború legnagyobb ütközetében Summánál

Róma, február 14. (MTI) A Popolo di Roma helsinki jelentése szerint finn katonai körök a summai ütközetet Verdun ostromához hasonlítják és hangsúlyozzák, hogy a harc heves-

ebb a világháború legvéresebb küzdelmeit is felülmúlja.

A szovjetországi legjobb csapataikat vetik harcba és irtózatos heveséggel tüzelnek a finn állásokra.

Helsinki, február 14. A finn hivatalos jelentés szerint az ellenség folytatja támadásait a karéliei földszorosban. — Summától keletre az ellenség elfoglalt néhány előretört finn állást. Előnyomulásuk azonban a második finn vonalnál megakadt. A harcok valamennyi többi

szakaszán visszaverték a támadásokat és az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A finn vonalak előtt többször szovjetországi halott és sok szétlőtt harcocsit hever. Az ütközet még tart. (MTI)

Helsinki, február 14. (Havas.) A harcokról érkező jelentések szerint a szovjetországi csapatok még mindig hevesen támadják a finn vonalakat. Bár a szovjetországi támadás semmit sem vezetett erejéből, megállapítható, hogy a finnek kedden nagyobb sikerrel tudták ellentállni, mint az előző napokon. A finnek ellentámadásai az első vonalakban sikerrel jártak. Szerdán a finn fővárosban halragaszokon újabb évfolyamokat hívtak be. Az 1897-ben született férfiaknak február 20-ig kell jelentkezni. (MTI)

A finn ellenállás még nem tört meg

Helsinki, február 14. (Német Távirati Iroda.) A finn főhadiszállás kedden este kiadott egyik hivatalos jelentése a következőket mondja:

A Summa melletti ütközet, amely kis területen folyik,

felülmúlja a Finnország ellen intézett összes eddigi támadásokat.

Az egyik tíz km-nél alig nagyobb szakaszon a szovjetországi harcavetették egész túlerőjüket, amely mind a létszámban, mind a hadianyagban kifejezésre jut. A finn ellenállást mindezekig nem törték meg.

A szovjetországi tüzérség több nap óta a legerősebb pergőtűzzel árasztja el a finn védelmi állásokat.

A szovjetországi erők igen jó és kitünően felszerelt csapatokat vetettek harcba. A

kedre virradó éjszaka több helyen közeli harcra került a sor.

A szovjetországi erők mindegyre új, pihent csapatokat vetnek harcba.

Finnországnak most inkább szüksége van külföldi segítségre, mint valaha. Finnország bizik abban, hogy a szükséges segítséget a legrovidebb idő alatt megkapja. (MTI)

Moszkva, február 14. (Német Távirati Iroda.) A leningrádi körzet vezérkarának hadijelentése:

Február 13-án az arcvonalon felderítő tevékenység folyt. Több ponton a gyalogság és a tüzérség élénk tevékenységet folytatott. A szovjetországi csapatok a karéliei földszoroson előrenyomultak. Az ellenség nagyobb egységeket ellentámadást kísérelt meg. Az ellentámadást

Hangszórófelhívás a svéd önkéntesekhez

Stockholm, február 14. (Havas.) Hivatalosan is megerősítik, hogy a szovjetországi erők nagy veszteségeket szenvedtek a Summa körüli harcokban. Ezen a környéken a szovjetországi 14 ezer embert veszítettek. Igen sok a súlyosan sebesült is. A legutóbbi négy nap folyamán a szovjetországi kb. 200 harcocsit veszítettek. Minthogy a finn vezérkar mindig igen óvatosan adja ki jelentését és az ellenség veszteségeit mindenkor in-

kább alacsonyabba becsüli, méltán lehet a „summai csodáról” beszélni. Amint az oroszok tudomásul szereztek arról, hogy svéd önkéntesek is állanak velük szemben, hangszórókon felhívták őket, hogy vonuljanak vissza, mert a „finnek becsapták” őket. A „Svenska Dagbladet” jelentése szerint Kuhmo környékén az 54. szovjetországi hadosztály több ezer katonáját bekerítették. (MTI)

Három hadosztályt küldenek Finnországba a szövetséges hatalmak

London, február 14. (MTI) A New York Times jelentése szerint a szövetséges hatalmak három hadosztállyal

akarnak segíteni a finneket. Francia, kanadai és lengyel hadosztályok indulnának segítségükre.

Tizenhét hadosztály rohama a Mannerheim-vonal ellen

Haparanda, február 14. (Havas.) A karéliei földszoroson most folyó ütközet a finn-szovjet dráma második felvonását jelenti és az elkezdett finn ellenállásnak csak egy epizódja.

Minthogy decemberben nem sikerült hatalmas áttörő mozdulattal megkezdni a Mannerheim-vonalat, a szovjet vezérkar most erőszakkal akarja áttörni a karéliei földszoroson húzóerődített vonalat.

A mintegy 12 nappal ezelőtt megindított ofenzíva hevesége azt igazolja, hogy

a támadást a szovjet tábornokok a legnagyobb körültekintéssel és rendszerességgel készítették elő.

A karéliei földszoroson elhelyezett tizenkét hadosztályhoz még öt újabb hadosztály csatlakozott.

amelynek létszámát a moszkvai katonai körzet hadosztályainak létszámára emelték. Így összesen körülbelül négy százezer főnyi szovjet haderő gyakorol nyomást a Mannerheim-vonal védőire, akik a kis finn hadseregnek csak egy részét alkotják.

Kétségkívül az arcvonalnak csupán mintegy száz kilométernyi szűk terjedelmére való tekintettel a szovjet-vezérkar nem tudja egyidejűleg harcra vetni az összes csapatokat,

azonban a finn erődítményvonal kiválósága és a finn csapatok hősiessége minden számítást keresztülhúz. Az oroszok állandó és szünet nélküli támadásra készülnek a karéiai földszoroson. Azonkívül a nagy hó is növeli az előrenyomulás nehézségeit.

Ha az oroszoknak sikerült is behatolni a megerősített finn védelmi vonalakba, az erődítményekért magas árat fizettek.

A finn kilátások

Róma, február 14. (MTI) A Corriera della Sera helsinki kültudósítója szerint a diplomáciai körök az a kérdés foglalkoztatja, hogy milyen okok késztették Tanner minisztert arra, hogy eleve visszautasította a közvetítést Finnország és Szovjetország között. A finnek az eddigi győzelmek ugyan jogos büszkeséggel töltik el, de komoly katonai körök nem titkolják, hogy Finnország helyzete külső beavatkozás nélkül előbb-utóbb tarthatatlanná válik. A tudósító jó forrásból arról értesül, hogy maga

Mannerheim tábornagy sem itéli meg

Amerikai kölcsönt kap Finnország

Washington, február 14. (Havas.) A szenátus 49 szavazattal 27 ellenében jóváhagyta a Finnországnak és Kínának nyújtandó hitelről szóló törvényjavaslatot. A javaslatot most a képviselőház elé terjesztik. Eszerint 100 millió dollárral felemlik a kivételi és behozatali bank alaptőkéjét s hiteleket nyújtanak Kínának és Finnországnak olyan cikkeik vásárlására, amelyeket nem a hadviselésnél használnak fel. — A törvényjavaslatot Brown michigani demokrata szenátor terjesztette elő. (MTI)

Helsinki, február 14. (Havas.) Cajander finn miniszterelnök fontos beszédet mondott a Finnországnak nyújtott külföldi támogatásról. A finn segélyalapra — mondotta — eddig több mint 61 millió frank adomány érkezett, főleg Ameriká-

A finn külügyminiszter beszéde

Helsinki, február 14. (MTI) A finn külügyminiszter beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy

az oroszok nem tartják be a nemzetközi egyezményeket és a nemzetközi jogot, Finnország mégsem fordul megtorlásokhoz.

Repülőgépen érkezett haza a londoni észt követ a Szovjet új követelése miatt

Róma, február 14. (MTI) A Messagero stockholmi jelentése szerint Tallinnból érkező hírek arról számolnak be, hogy Szovjet-Oroszország új követelésekkel lépett fel Lettország és Észtország ellen. Ezek a követelések azzal a lehetőséggel állnak összefüggésben, hogy Svédország is beavatkozik a háborúba Finnország oldalán. Ugyancsak a helyzet súlyosbodására

A londoni észt követ a vezérkari megbeszéléseken

Róma, február 14. (MTI) A Messagero stockholmi jelentése szerint a londoni észt követ részt vett Tallinnban az észt és lett vezérkari főnökök tárgyalásán. Azt hiszik, hogy a balti

Nagy stratégiai jelentőséget tulajdonítanak a palesztinai és egyiptomi csapatösszevonásoknak

London, február 14. Angol katonai körökben az ausztráliai és újzealandi csapatok suezai kihajózásával kapcsolatban ramutatnak arra, hogy a szövetségesek közeli haderejük megerősítésével biztosítékot nyújtanak Iraknak és Egyiptomnak esetleges támadással szemben. Az egyiptomi és palesztinai csapatösszevonásoknak igen nagy stratégiai jelentőségük van. Biztosítékot jelent ez Törökországnak is, amelynek megvédelmézésére Fran-

Viipuri vidéke a tavas környék miatt szinte legyőzhetetlen. Ennek a vidéknek középpontja Kaekisalmi város. A terep itt végtelenül kavicsos. Hatalmas sziklatömbök itt természetes védelmi vonalat nyújtanak a harcok ellen.

Még északabbra pedig a murénák vidéke kezdődik, amely valóságos falat alkot, itt-ott 50—60 méter magassággal. Ezeket a fokozatos állásokat a munkások valóságos hadserege építette ki.

A Mannerheim-vonalat a finnek heteken, sőt hónapokon keresztül tarthatják, ha segítséget kapnak még mielőtt a katonák kimerülnek. (MTI)

a helyzetet az eddigi győzelmek részben lágyulón keresztül.

Ha tehát Finnország ma ismét fennhangoztatja, hogy nemzeti területéből egy talpalatnyit sem hajlandó átengedni, ez nyilvánvalóan azt mutatja, hogy valami új tényező jelent meg, amely a finnek javára billentette a mérleget.

Mértékadó körökben nyíltan céloznak egyik európai nagyhatalomra, amelynek leginkább érdeke, hogy a Szovjet Unió haderejét Finnországban kösse le, miért is megígérte, hogy Finnországnak hathatós támogatást nyújt.

Amerikai kölcsönt kap Finnország

ból. Ebből az összegből eddig körülbelül 46 milliót vettek igénybe. A kitepített segélyezésére 50 százalékot, a tartalékos legénység családtagjainak 19,5 százalékot, a harcokban elesett tartalékosok családtagjainak 16,1 százalékot, a légítámadások áldozatainak 11,7 százalékot és egyéb segélyre szorulóknak 2,7 százalékot juttattak a 46 millió frankból.

Skandinávia nagymennyiségű ruhaneműt küldött. Minden adomány igen nagy szolgálatot tett, lehetővé téve sok szerencsétlenség enyhítését.

London, február 14. (Havas.) A kormány általános engedélyt adott ki, amelynek értelmében angol állampolgárok önként jelentkezhetnek a finn hadseregbe. (MTI)

Két hónap óta sikerral tartóztatják fel az oroszokat, de segítségre van szükség. Finnország reméli, hogy ezt meg is fogja kapni.

mutat az a körülmény, hogy az észt és lett vezérkari főnökök hosszú megbeszélést folytattak a londoni észt követtel, aki repülőgépen érkezett Londonból. Azt hiszik, hogy a követ Londonban a nyugati hatalmak segítségét fogja kérni a Balti-államok részére arra az esetre, ha bonyodalmak következnek be. (MTI)

Repülőgépen érkezett haza a londoni észt követ a Szovjet új követelése miatt

Róma, február 14. (MTI) A Messagero stockholmi jelentése szerint Tallinnból érkező hírek arról számolnak be, hogy Szovjet-Oroszország új követelésekkel lépett fel Lettország és Észtország ellen. Ezek a követelések azzal a lehetőséggel állnak összefüggésben, hogy Svédország is beavatkozik a háborúba Finnország oldalán. Ugyancsak a helyzet súlyosbodására

A londoni észt követ a vezérkari megbeszéléseken

Róma, február 14. (MTI) A Messagero stockholmi jelentése szerint a londoni észt követ részt vett Tallinnban az észt és lett vezérkari főnökök tárgyalásán. Azt hiszik, hogy a balti

Nagy stratégiai jelentőséget tulajdonítanak a palesztinai és egyiptomi csapatösszevonásoknak

London, február 14. Angol katonai körökben az ausztráliai és újzealandi csapatok suezai kihajózásával kapcsolatban ramutatnak arra, hogy a szövetségesek közeli haderejük megerősítésével biztosítékot nyújtanak Iraknak és Egyiptomnak esetleges támadással szemben. Az egyiptomi és palesztinai csapatösszevonásoknak igen nagy stratégiai jelentőségük van. Biztosítékot jelent ez Törökországnak is, amelynek megvédelmézésére Fran-

Lakodalmakra

társas összejövetelekre
vegye igénybe a **PÁLL-söröző** különtermeit!

Petroleumtárgyalások Anglia és Románia között

London, február 14. Butler az alsóház ülésén egy kérdésre felelve kijelentette, hogy a romániai petroleumszállítások ügyében tárgyalások folynak az

angol és román kormány között. Most bővebb részleteket még nem közölhet. — (MTI)

Roosevelt titokzatos hajóútja

Washington, február 14. (Stefani.) Roosevelt ma indult el tíznapos hajóútjára, amelynek útvonalát

nem ismerik. A körúton résztvevő újságírók táviratait cenzurázzák. (MTI)

Győzött a parlamentben a délafrikai háborús kormány

London, február 14. A délafrikai parlament 50 óras rekordülés után szavazott a háború folytatása céljából a kormánynak adandó felhatalmazás-

ról. A szavazás a Smuts-kormány minimális győzelmével végződött, a felhatalmazást 79 szavazattal 75 ellenében adták meg.

Behívások Olaszországban

Róma, február 14. (MTI) Az olasz hivatalos katonai lap közli, hogy

Olaszországban az 1919. és 1920. évi járatokat március elsejére behívják.

Legénysége elsüllyesztette a 6200 tonnás Wolfsburg német hajót

London, február 14. A Reuter Iroda jelenté Rio de Janeiroból, hogy a „Wolfsburg” német teherhajót Brazília északi partjai mentén saját legénysége elsüllyesztette.

A „Wolfsburg” német teherhajó, amelyet legénysége Brazília északi partjai mentén süllyesztett el, 6201 tonnás volt. (MTI)

Elsüllyedt egy angol hajó

Amszterdam, február 14. (Német Távirati Iroda.) Ideérkezett jelentések szerint Skócia északi partján elsüllyedt a Gretafield 10.190 tonnás tartályhajó. A

legénység közül 25 embert haláshajók mentettek meg, 13 tengerészről nincs semmi hír. (MTI)

Német vélemény Eden kairói útjáról

Berlin, február 14. Itteni politikai körökben Eden angol dominiumügyi miniszter kairói látogatását elsősorban propagandacélokkal magyarázzák.

a Szevbe érkező ausztráliai és újzealandi csapatok megjelenését azonban a Közel- és Közép-Kelet szempontjából politikailag igen komoly tényezőnek tartják.

Illetékes helyen ezzel kapcsolatban tartózkodnak a véleménynyilvánításól, de a sajtó újra igen éles formában foglalkozik a Weygand-hadsereggel. Ezek a támadások azon alapulnak, hogy a várható közelkeleti eseményekkel olyan hangok hallatszanak, hogy a német birodalom ezek során

kénytelen lesz „egy második iron-ton is harcolni”, mégpedig a Weygand-hadseregnek a Kaukázusban a Szovjet ellen intézendő támadása következtében. Ez a súlyos helyzet — mondják ezek a feltevések — annak következtében állna elő, hogy Németország a Szovjet-Unió ellen irányuló angol-francia támadás esetén kénytelen volna a Szovjet segítségére sietni.

Ezekkel az állításokkal kapcsolatban Berlinben mindössze annyit jegyeznek meg, hogy amennyiben a nyugati hatalmak meg akarnák támadni Szovjet-Oroszországot, ez a körülmény „döntő szerepet játszana Németország szempontjából az általános helyzet megítélés tekintetében”.

Eden kairói látogatását mértékadó német körökben szintén a fenti tervekkel hozzák összefüggésbe és azt mondják, hogy

az angol dominiumügyi miniszter egyiptomi útja fontos sakkhúzás a Közel-Keleten kialakuló politi-

kai és katonai játszmában:

Eden közvetlen érintkezésbe akar lépni Weygand tábornokkal, hogy újabb anyagot szerezzen az angol-francia legfelsőbb haditanács szovjet-ellenes támadást célzó terveiz.

A Weygand-hadsereg körüli fejlemények során újra felelevenedik Berlinben a háború kiterjesztésének kérdése és ezzel összefüggésben újabb heves szemrehányással illetik Svédországot.

Erre alkalmat ad az a körülmény, hogy „egy magasrangú svéd katonatiszt” a minap olyan kijelentéseket tett: Finnországnak hamarosan erősítéseket kell kapnia, különben helyzete a küszöbön álló időjárásváltozás miatt kritikussá válik. Könnyen lehetséges, — írják a német lapok —, hogy a Finnországnak szánt „megsegítés” túllépi az önkéntesküldés kereteit, ha ez megtörténik, akkor Németország gyakorlatilag úgy fogná fel a dolgot, hogy

„Svédország mozgósított Oroszország ellen”

és az angol propagandának sikerült Svédországot saját céljainak megnyerni.

EDEN NEM MEGY ANKARÁBA

Kairo, február 14. (Havas.) Eden dominiumügyi miniszter megsejmelte a piramisok tövén, a sivatag szélén elhelyezett hindu csapatokat s tolmácsolta előttük György király üdvözlését. Angol hivatalos körökben megcáfolják azt a hírt, hogy Eden közelkeleti útja során Ankarába is ellátogat. (MTI)

Próhirdetése gyorsan eredményt hoz a TISZÁNTÜLI FÜGGETLEN UJSÁG-ban!

A de
i
kérd

Hóm
ha néh
Debrec

Budapest,
ház szerdai
ván interpell

kérdzte, ho
megfelele
sza István
sitendő ir

hajlandó
a Tisza
gáló intézet

nátus létesít
csönös meg
kötelezettség

másik fél te
Végül kérdezte
tartja-e a min

Az
Tudvale
sok és vá
a Tisza
temmel

egyetem
ezer pe
amit tíz

voltak kötele
ezer pengő
niszteriumnak

delkezé
Hogy az intern
ség volt, mutat
miniszterium id
alkalmatlan é

Mi
A másik
építkezése
dékot adot
zal, hogy c
helyezni.

Tíz év te
kilenc éve ro

A
A harmadik d
ponti épületével

István tér létesít
hogy ide művés
költségek hatsz
tak előirányozva

nek 340.000 pengő
A kormány
rendelkezé
gőt igényel

A
em kö
Tisza
ndották
keil. A
ben vol
brece
hstenni.

Arta k
az alapítva

M A
C4 A4

S Z Ö R
U N

Főszer
Előadások

A3

C3

A debreceni csillagvizsgáló, az egyetemi internátus és a Tisza István tér kérdéseiről interpellált Vásáry István tegnap a képviselőházban

Hóman Bálint kultuszminiszter válaszában kijelentette, hogy ha néhány éven belül készen lesznek a műszerek, leszállítják Debrecenbe — A közalapítványok igazgatóságát utasítja, hogy vizsgálják felül az alapítványokat

Budapest, február 14. A képviselőház szerdai ülésén dr. Vásáry István interpellációt intézett a kultuszminiszterhez. Interpellációjában azt kérdezte, hogy hajlandó-e a miniszter megfelelő lépéseket tenni, hogy a Tisza István tudományegyetemhez létesítendő internátus céljára tett alapítványok a közalapítványi igazgatóság felügyelete alá kerüljenek, továbbá hajlandó-e a miniszter teljesíteni a Tisza István tér, a csillagvizsgáló intézet és az egyetemi internátus létesítése ügyében a kölcsönös megállapodásokból folyó kötelezettségeit, tekintve, hogy a másik fél teljesítéseit elfogadta. Végül kérdezte: összeegyeztethetőek tartja-e a miniszter a kormány és az

állam tekintélyével, hogy az említett kötelezettségek ne teljesíthessenek, annak ellenére, hogy a lefolyt idők alatt legalább kétszázmillió pengő használtatott fel oly közmunkákra, melyeknél a kormány terhére kölcsönös jogi és erkölcsi kötelezettség nem állott fenn. Vásáry István dr. rámutatott arra, hogy megállapodás történt Debrecen város, továbbá a Tiszántúli Városok Kulturális Szövetségében tömörült városok és vármegyék, valamint a kormány között azokra a létesítések-re vonatkozóan, amelyeket az interpellációban megemlített. Az előbbieket a kötelezettségüknek eleget tettek, a kultuszminisztérium azonban csak részben teljesítette azokat.

Alapítványok igazgatóságához gondoskodik arról, hogy a Debrecen várossal és tiszántúli városokkal szemben vállalt kötelezettségeit a kultuszminisztérium teljesítse. Hóman Bálint kultuszminiszter azonnal válaszolt az interpellációra. A csillagvizsgáló intézetnél tényleg úgy áll a helyzet — mondotta —, hogy a város teljesítette a vállalt kötelezettséget és úgy emlékszem, hogy nyolcvanezer pengőt fizetett be. Az épület ott áll, csak a műszerek hiányoznak belőle. Azokat a műszereket akarták odaküldeni, amelyek a budapesti csillagvizsgálóban már nem voltak használhatók, de természetesen modernizálva, javítva. Egy olyan berlini cégnek adták át javításra a mű-

Az egyetemi internátus ügye

Tudvalevő, hogy a tiszántúli városok és vármegyék elvállalták, hogy a Tisza István Tudományegyetemmel kapcsolatban létesítendő egyetemi internátus céljaira 500 ezer pengő alapítványt tesznek, amit tíz évi egyenlő részletekben voltak kötelesek befizetni, 500 ezer pengőt pedig a kultuszminisztériumnak kellett volna rendelkezésre bocsátani. Hogy az internátus létesítésére szükség volt, mutatja az, hogy a kultuszminisztérium időközben egy teljesen alkalmatlan épületet többszáz

pengő értékben megvásárolt erre a célra. A belügyminiszter a városoknak az alapítvány létesítésére vonatkozó határozatát 1931-ben hagyta jóvá és így az alapítványokat át kellett volna utalni a közalapítványi igazgatósághoz. 1930 októberében a minisztertanács 12 millió pengőt szavazott meg a városoknak közmunkára. Ebben benne volt 500.000 pengő a debreceni egyetemi internátus felépítésére, azonkívül a Tisza István tér rendezésére külön százezer pengő, ennek folyósítására azonban nem került sor.

Mi van a csillagvizsgálóval?

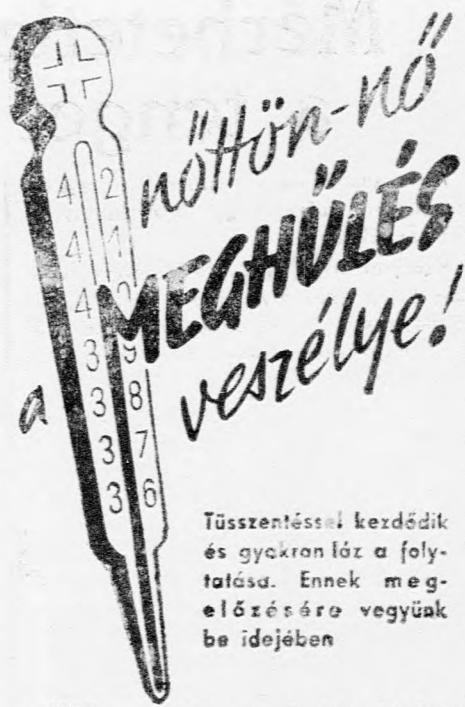
A másik ilyen ügy a csillagvizsgáló építkezése. Erre 82 ezer pengő ajánlatot adott Debrecen az államnak azzal, hogy egy éven belül üzembe kell helyezni. Tíz év telt el, az épület ott áll kilenc éve romlásnak kitéve, csil-

lagvizsgálóról azonban szó sincs, sőt két olyan értékes műszer, amiről azt állították, hogy értékük a kupola építési költségének a többszörösét teszi ki, ebben a pillanatban azt sem tudjuk, hol van.

A Tisza István tér létesítése

A harmadik dolog az egyetem központi épületével kapcsolatos Tisza István tér létesítése. Azt mondták, hogy ide művészi kiképzés kell. A költségek hatszáz ezer pengőben voltak előirányozva, amiből Debrecennek 340.000 pengőt kellett teljesíteni. A kormány százezer pengőt bocsátott rendelkezésére, ebből hatvan ezer pengőt igényelt a négy szobor felállítás-

sa, amelyek már is romolni kezdek. Jött ugyan a T e l e s k y-féle szánálási bizottság, de 1933 óta sok száz milliót költött a kormány közmunkák céljaira, nem lehet tehát azt mondani, hogy a debreceni építkezésekre nem lett volna pénzügyi fedezet. Arra kéri a minisztert, tegye át az alapítványok ügyét a közala-

Tüsszentéssel kezdődik és gyakran lóz a folytatása. Ennek megelőzésére vegyük be idejében

ASPIRIN
tablettákat

szereket, ahol az átalakítás folyamatba tételt, azonban nem készültek el vele és közben a cég megbukott. A cég jogutódja folytatja ugyan a munkálatokat azonban anyagi ereje kevés, lassú tempóban dolgozik és nem tudja megmondani, hogy a műszerek, mikor érkeznek meg.

Néhány éven belül remélhetőleg készen lesznek a műszerek

— Megítélésem szerint nincs elsőrendű szükség a debreceni csillagvizsgálóra, amit boldogult elődöm vállalt, azt teljesíteni fogom: ha a műszerek készen lesznek, azokat le fogjuk szállítani Debrecenbe. Elvileg azonban nem helyeslem, hogy harmadik csillagvizsgálót állítsanak fel az országban.

Ugyanerre az álláspontra helyezkedtem az ógyallai intézettel szemben is, mert a budapesti csillagvizsgáló világvizonylatban is elsőrendű. Magam nem vállaltam volna ilyen megállapodást, az elődömtől örökölt kötelezettséget azonban állom.

— Ami az internátus kérdését illeti, képviselő úrnak nagyon jól kell tudnia, mint Debrecen volt polgármestereinek, hogy miért nem teljesült az internátus építésére vonatkozó kötelezettség. Azért nem teljesítettem a megállapodást, mert Debrecen város és az egyetem tanári kara azzal a kérelemmel fordult hozzám, hogy

a Kollégium 490 éves jubileuma alkalmával bizonyos diákjelölti intézményeket létesítsünk. Egymillió pengőt bocsátott rendelkezésre az országgyűlés, ebben benne foglaltatnak a diakónissza intézet felállítását és egyetemi református templom építését, amiket teljesítettem. Így az 500.000 pengő dupla összegben bo-

csátott Debrecen város rendelkezésére. A városok és vármegyék mindössze kilencvenezer pengőt fizettek be, Debrecen egy krajcárt sem, úgyszintén a debreceni bankok és takarékpénztárak sem fizettek semmit, holott 40.000 pengőt vállaltak.

Amilyen mulasztás terheli tehát az államot, ugyanolyan terheli Debrecen várost is.

A közalapítványok igazgatóságát mindenestre utasítom, hogy vizsgálja felül az alapítványokat. A Ház a miniszter választát tudomásul vette.

— Meggyulladt és elégett egy szánkó széna. Kecskemétről jelentik: Tegnap reggel Bíró Péter gazdálkodó kétélvos szánkójával szénát hozott be a városnak a belső gazdaságba. A szánkó a rávagyteri disznópiac mellett haladt el. Az út mentén az ott dolgozó munkások tüzet raktak. Amikor a szénás szánkó a tűz mellett elhaladt, a szél a szénára parazsat fujt. Pár pillanat múlva a széna lobogó lánggal égett. A munkások vették észre a veszélyt, a lovakat kifogták belőle, majd hóval oltani kezdték a szénatüzet. Közben értesítették a tűzoltókat is, mire azonban azok kiértek, a tüzet már eloltották. Sem a szánkónak, sem a lovaknak nem történt baja, de a széna elégett.

HUNGÁRIA filmszínház

M A E L Ő S Z Ő R

„G U N G A D I N”

csodálatos filmóriás a titokzatos Indiának rejtelseiről.

Főszerepben: a nők három bálványá: VICTOR MC LAGLEN, DOUGLAS FAIRBANKS jr. és CARRY GRANT.

Előadások: délután 5, 7, 9 órakor!

Mérhetetlen kincsek a tenger fenekén

Aki csak kissé is ismeri a hajózás történelmét, tudja, hogy útját könnyű és vér szegélyezi.

Kiszámították, hogy békeidőben évenként átlag ezer vízi jármű (bárkák, kis gőzösök stb. is beleszámítva) süllyed el. E hajókkal elveszett kincsek értékét csak megközelítően lehet felbecsülni.

Már a régi Róma történetiről is beszélnék két, aranyedényekkel, ékszerekkel, drágakövekkel megrakott állami gályáról, melyek Kr. e. 200-ban Nápoly kikötőjében süllyedtek el.

A XVI. és XVII. századbeli spanyol följegyzések is rengeteg elsüllyedt hajóról tesznek említést. Ezekkel az „aranyhajókkal” az Amerikában fölfedezett aranymezők kirabolt kincsei süllyedtek el. Így pl. 1502-ben több aranyporral megrakott hajó Haitiből Spanyolországba ment, hurrikánba került és Santa Luzia sziget közelében elmerült. Ma is ott nyugszik.

Tobemory öblében, Skócia nyugati partján szintén felbecsülhetetlen értékű fölöött hullámzik a tenger. Itt süllyedt el közel három és fél évszázada a spanyol Armada „Duque de Florencia” nevű hajója 6000 millió arannyal és ezüstrrel.

Az Armada története közismert. 1606 erősen fölgyvertett hajó, mely a legénységén kívül 50.000 katonát vitt felületén. 1583 május hó 29-én indult el Liszabonból a Csatornán keresztül az angol partok felé. Ha a hajóhadnak sikerült volna Angliában kikötni, ez a szigetország függetlenségének végét jelentette volna. A sors másképp határozott. Egy hatalmas, több napig tartó vihar szétszórta a hajókat, és csak egy kis része érkezett vissza kiinduló pontjára.

A többi elsüllyedt a Csatornán, Skócia és Írország partjainál. E búske flotta-ból emberek tízezreit és érmeiket, arany- és ezüsttrudakban megszámlálhatatlan milliót nyelt el a tenger.

A spanyol parton, a vigoi öbölben a tenger már több mint 200 éve őriz egy spanyol ezüstszállító flotta rakományát. Peru és Mexikó kibányászott ezüstitje volt a hajókon; 1702-ben angol és holland hajókkal folyó atott ü. közöttben süllyedtek el. Már célnál voltak, a kikötőben, mikor az ellenség felüött. Kirakodás nélkül hagyták el ismét a kikötőt, szembe fordultak az ellenséggel. Bátorságuk mit sem használt. Az ellen ül-erőben volt. Az angolok elcsíptek egy pár kincses hajót (200 millió értékű ezüstrrel), a nagy többséget maguk a spanyolok süllyesztették el. E hajókkal elmerült értékeket 500—600 millióra becsülik.

Chios szigettel szemben, Csesme öblében nyugszanak az 1770 július 5-iki orosz-török tengeri csata áldozatai nagy aranyértékekkel belsejükben. Baklava öblől bejárataánál, Sebes-opolnál 200 millió angol sovereigns fekszik a Fekete-tenger 70 méter mélységében. Ez a kincs a krími háború idejéből származik. Egy angol fregat a süllyedt itt is, az angol hadsereg zsoldjával.

E régmúlt idők feljegyzésével szemben a mi napjainkból is hasonlóan sok eltemetett kincses hajóról tudunk. A „Titanic”-kal több mint 200 millió süllyedt el és pihen 4000 méter mélységben.

Egy évvel később az „Empress of India” süllyedt el 4 millió ezüstruddal.

METEOR MOZI MŰSORA

Csütörtökön 5—7—9 órákor:

„DZSUNGEL HÖSE”

és a

„FARKASLÓ”

Szombaton:

„RASPUTIN”

(Harry Baur)

A világháborúban megtorpedezett hajók közül csak az 1917-ben az angol par-

A hóvihár miatt nem érkezett meg az előadó a teológusok összejevetelére

A debreceni református teológus ifjúság „Coetus Theologorum” nevű ifjúsági munkaközössége szerdán délután tartotta első összejevetelét a debreceni Kollégium tanácstermében. Ezen az előadó Nagy Barna sárospataki lelkész lett volna, azonban

a hóakadályok miatt nem érkezett meg és így Vasady Béla debreceni egyetemi professzor, a teológiai

kar dékánja tartott előadást. Ennek keretében ismertette a teológus ifjúság munkaközösségének irányzatát és lényegét. Ez pedig nem más, mint az, hogy a munkaközösség az ifjú lelkészlétnek alkalmat ad egyháztudományi és irodalmi munkák művelésére. Többen szölkak az előadáshoz, majd ezután a „Coetus Theologorum” intézőbizottsága tartott ülést.

tok mentén elsüllyesztett „Laurentic”-et említjük. Hivatalos megállapítás szerint ez a hajó 100 millió aranyárka értékű aranyrudat vitt magával.

Bár az eddig felsorolt elsüllyedt kincses hajók jegyzéke is elég hosszúra nyúlt, ez a valóságnak csupán kis töredéke.

Meleg ünnepségen ülte meg a debreceni csendőrség a m. kir. csendőrség felállításának 59. évfordulóját

A m. kir. csendőrség február 14-én, szerdán ünnepelte meg felállításának 59. évfordulóját. Ezt a napot, mint a m. kir. csendőrség felállításáról szóló 1881. III. t.-c. szentesítésének napját, a Kormányzó Úr főmémeltósága csendőrnappá emelte.

A magyar rádió reggeli híreinek elején méltatta a nap jelentőségét, mert a m. kir. csendőrség felállításától kezdve mintaszéri rendszeti intézmény, aminek európai tekintélye van, belső megbecsülése pedig közismerten nagy és általános.

A Debrecenben állomásozó csendőrök délelőtt 10 órakor vallásfelekezeti szerint istentiszteleteken vettek részt. A református Nagytemplomban Kálmán Lajos táborig lelkész, a görög katolikus templomban M. Ecker Lajos Sándor táborig lelkész végeztek az istentiszteletet, megemlékezve a m. kir. csendőrségről, a nemzet bizalmának letéteményeséről.

Az istentiszteletek után, fél 12 órakor a csendőrlaktanyában meghitt bajtársias keretek között folyt le az ünnepség. A nap jelentőségét Szaplonczy György alezredest méltatta.

Tettenértek egy fiatalkorú ékszertolvajt

A Széchenyi uccán lévő Kostya-féle ékszerüzletbe beállított egy fiatalember. Kijelentette, hogy karóráát akar vásárolni. Az ékszerész több órát mutatott neki, a fiatalember azonban nagyon sokáig válogatott. A hosszú ott tartózkodás az üzlet alkalmazottainak is feltűnt és figyelni kezdtek a vevőt.

Egy alkalommal észrevették, amint a fiatalember — abban a hitben, hogy senki sem látja — zsebre dugott egy értékes karóráát.

Elvitte a bőrkabátot a vendég a szekerről

Puskás József a múlt év végén szekeren menve, útközben felvett a szekere egy fiatalembert. Egy helyen megállt a szekerről Puskás, a fiatalember pedig fentmaradt a szekeren. Amikor Puskás visszajött, legnagyobb meglepetésére nem találta a fiatalembert a szekeren, de eltűnt a bőrkabátja is. Hetekkel később a kabátját felismerte ifj. Kiss Mihály szoboszlói fiatal napszamos

fiú. Amikor átadta a rendőrnök Kisst és az felkísérte a rendőrségre, a fiatal napszamos azzal védekezett, hogy egy előtte ismeretlen fiatalembertől vette meg a kabai útkaparóháznál, ahol az édesapja útkaparó. A fiatalember nagyon rimánkodott neki, hogy vegye meg a kabátot, mert éhes, nincs pénze. Megszánta és 8 pengőért megvette a kabátot.

Ifj. Kiss Mihály ellen megindult az

eljárás. Ügyében szerdán tartott tárgyalást a bíróság. A vádlott a tárgyaláson is fenntartotta előbbi védekezését. Puskás József nem ismerte fel benne azt, aki a szekeren ült. A bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek mondták ki ifj. Kiss Mihályt tulajdon elleni kihágás vétségében s jögerősen 8 pengő pénzbüntetésre ítélték.

Rágalmazásért 60 pengő

Gombos Józsefné debreceni lakos a múlt év augusztus 29-én a rendőrséghez egy levelet írt. A levélben Lengyel Sándornéól súlyos rágalmazó kitételeket írt.

Lengyel Sándorné feljelentése alapján megindult az eljárás Gombos Józsefné ellen hatóság előtti rágalmazás vétsége címén. Az ügyben szerdán tartott tárgyalást a bíróság. A vádlott asszony tagadta bűnösségét, azt hangoztatta, hogy ő igazat írt, mert mindentől meggyőződött.

Az ügyészégi megbízott eljettette a vádját s így csak sima rágalmazás lett az ügyből. A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság bűnösnek mondta ki Gombos Józsefnét rágalmazás vétségében s ezért 60 pengő pénzbüntetésre ítélték, de az ítélet végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztették. Az ítélet jögerős.

Tisztújítás az Arpádtéri Református Nőegyletben

Az Arpádtéri Református Nőegylet tisztújító közgyűlése egyhangúlag megválasztotta az új tisztikart és a választmányi tagokat.

Diszelnökő Makláró Károlyné lett, üszteletbeli elnökő Péterffy Lászlóné, elnökő dr. Hegyaljai Kiss Gézáné, ügyvezető elnökő Giday Endréné, alelnökő Bernád Györgyné, Nagy Lajosné, titkárok özv. Pethő Jánosné, Szathmáry Kálmánné, pénztáros Soós Ferencné, jegyző Giday Hajnalka, ellenőrök Csató Mária, Szabó Istvánné, szertáros Seress Józsefné.

Választmányi tagok: Aszalós Imréné, Ary Gyuláné, Bak Károlyné, Barna Ferencné, Gyökeres Károlyné, Benkő Miklósné, özv. Endrődi Ignácné, Erdei Mihályné, id. Harsányi Imréné, ifj. Harsányi Imréné, özv. Horváth Ferencné, Raszti Sándorné, Kovácsné Biró Teréz, Konrád Irma, özv. Csató Sándorné, Kovács Gáborné, özv. Kormány Lajosné, özv. Konkoly Gézáné, Kiss Andorné, dr. Kubinyi Béláné, Leiter Péterné, Magyar Bertalanné, Márki Kálmánné, özv. Monoki Istváné, Kovács Lajosné, Ory Jánosné, Porcsin Jánosné, Puskás Sándorné, özv. Pásztor Miklósné, özv. Szabó Antalné, Szathmáry Mihályné, özv. Szegedy Lajosné, Sándor Erzsébet, Szilágyi Juliska, Szénássy Jánosné, Tóth Miklósné, Tolnay Lajosné, Ujváry Józsefné, Vild Ernőné, Székely Jánosné, Zsolnai Sándorné.

A népes közgyűlésen még Giday Hajnalka jegyző olvasott fel jelentést a Nőegylet 1938. évi tevékenységéről.

Bonyodalmak a 80 filléres szekerce körül

Gombos János kőműves tulajdon elleni kihágás vétségével vádoltan került szerdán délelőtt a bíróság elé. Azért indult meg ellene az eljárás, mert tavaly november hóban az egyik vendéglőben egy előtte ismeretlen egyéntől 80 fillérrért megvett egy szekercét. Néhány nappal később a felesége kivitte a szekercét a zsbvásárba eladni s ott egy asszony, Balogh Jánosné felismerte a sajátját, amit nem régen loptak el tőle.

A tárgyaláson a vádlott kőműves azzal védekezett, hogy amikor a szekercét megvette, az eladó fiatalember azt mondta, hogy az a sajátja és azért adja el, mert bevonult katonának. A kihallgatott tanuk is igazolták ezt a körülményt, így a bíróság Gombos Jánost az ellene emelt vád alól felmentette. Az ítélet jögerős.

Készítette a magyar g... at regati dja

Magyar bősén irányú

A kérd zott és hogy a döst

A isko

A gának osztályú

Sas adást, is így

Kecskeméti ügyészeg v... Pálné ellen k... Juhász Is v... tás vétsége, e... sége címen, e... Pál e... megind...

A m... követk... Lantos... tek, a... férfi er...

kérte az o... végezze el a h... két hízott dis... tosan végez... a két hízott... egyik jóismer... szerezzen pass... kai a hatóság... hízó a saját... a szükségés ir... Lantos és... szony h... a két d... szetesen... visszaloz... ezek ut... ték a pa... dalmon á... passzusa.

Az ügyész a

Kényszerítettek egy határszéli magyar gazdát, hogy birtokát regáti parasztnak adja el

A Resto del Carino legutóbbi számában foglalkozott az Unversul feltűnő bejelentésével, amely szerint rövidesen „rendezni” kívánja a határszéli magyarság ügyét, illetve sürgeti a „beszívárgott idegeneknek” a Regátba való kényszertelepítését. Az olasz lap megállapítja, — hogy

Magyarország nem nézhetné közömbösen az erdélyi magyarság ellen irányuló ilyen igazságtalan intézkedést.

A kérdéssel több angol lap is foglalkozott és egybehangzón állapítják meg, hogy a magyar-román szomszédai közlekedést ez teljes mértékben kizárná.

Az Unversul bejelentésére a visszhang még el sem űlt a nemzetközi sajtóban, az egyik Erdélyben megjelenő román lap máris rendkívül feltűnő hírt közöl egy határszéli kényszertelepítésről. Az eset leírása igen homályos és burkolt, hasonlít a román sajtó által utóbb a kisebbségi ügyekben gyors intézkedést követelő hanghoz, de a lap ezúttal konkrét esettel foglalkozik.

Egy közvetlenül a magyar határon lévő, Ovári nevű községben történt esetet ír le. Eszerint

az illetékes hatóságok felszólítottak egy magyar gazdát, N. Szabó Istvánt, ainek ösei már évszázadok óta ezen a vidéken laktak, hogy a határon lévő házat és kis birtokát a román államnak, illetve egy galati román parasztnak adja el.

A cikkből kivehetően a múlt héten az említett galati román paraszti Ováriba érkezett és a hivatalos végzésre hivatkozva követelte, hogy a magyar gazda adja át a házat.

Az ügy befejezéséről a lap nem számol be, de a hozzáfűzött kommentárból kétségtelenül megállapítható, hogy mi lett a magyar gazda sorsa.

A határmenti ügynevezett etnográfiai kérdések megoldása a román sajtó erőlyes állásfoglalásának hatása alatt — úgy látszik — megkezdődött és a balkáni konferencia eredménytelenségét a kisebb ségi ügyek ilyen „rendezésével” kívánják pótolni.

A legfelsőbb osztályos elemi iskolások lelki gondozásának ügye a református egyház missziói bizottsága előtt

A református egyház missziói bizottságának ülésén megjelentek a VII. és VIII. osztályú elemi iskolai tanítók és tanítónők, akiket a missziói bizottság azért hívott meg, hogy velük együtt behatóan megtárgyalja a kezük alatt tanuló legfelső osztályos elemi iskolai tanulók lelki gondozásának az ügyét.

Molnár igazgató-tanító szözlött először a tárgyhöz, majd Futó tanító fejezte ki köszönetét azért, hogy a missziói bizottság erőteljesen felkarolja a VII. és VIII. elemi iskolai osztályokba járó tanulók ügyét.

Sas István tanító ismertette azt az odaadást, amivel a nehéz küzdelmek között is igyekeznek a két legfelsőbb osztályba

járó elemi iskolások az iskolát látogatni. Hangzott, hogy sokan vannak közöttük, akik delelőtt kifizetőket keresik meg a kenyérüket, délután pedig iskolába járnak.

Uray Sándor egyházkerületi főjegyző felhívta a tanítók figyelmét arra, hogy az iskolai év hátralévő részére 10 óras valóságos tervet készítsenek, aminek a keretében a debreceni református egyház történetét és jelenlegi helyzetét kellene ismertetni. Bejelentette, hogy a tanterület tagjai maguk is kívánják, hogy (mennél intenzívebben vehessenek részt a missziói munkában és végül örömmel állapította meg a tanítók és tanítónők ily irányú érdeklődésének élénk voltát.

Hogyan lett két hízőnak négy passzusa?

Kecskemét, február 14. A kecskeméti ügyészség vádiratot adott ki Lantos Pálné ellen közokirathamisítás bűntette, Juhász Is váné ellen közokirathamisítás vétsége, Lantos Pál ellen lopás vétsége címen, ezenkívül ugyancsak Lantos Pál ellen közokirathamisítás miatt is megindult az eljárás.

A most megtartott tárgyaláson a következő tényállás került napvilágra. Lantos Pálné és Lantos Pál összeveszték, az asszony otthagyta a férjét. A férfi erre áment a szomszédba és megkérte az ott lakó Juhász Istvánt, hogy végezze el a ház körüli teendőket s ezért két hízőt disznót ígért. Juhásznén pontosan végezte a munkát s meg is kapta a két hízőt. Juhászné ekkor megkérte egyik jóismerősét, Loockai Istvánt, hogy szerezzen passzust a két disznóra. Loockai a hatóságnak bementa, hogy a két híző a saját nevelésük s így megkapta a szükséges iratokat. Nemsokára azután Lantos és felesége kibékültek. Az asszony követelte, hogy szerezze vissza a két disznót, Juhászné azonban természetesen erre nem volt hajlandó, mire visszaloockált tőle a disznókat. Lantosék ezek után a visszavett két hízőra kikérték a passzust. Így azután a sok bonyodalmon átmenet két sertésnek duplán volt passzusa.

Az ügyész a főtárgyaláson vádat emelt

Lantos Pálné ellen egyrendbeli lopás vétsége címen is.

14 fillért ér a gyógyszerlábon.

A bonyolult tárgyalás után a törvényszék a következő ítéletet hozta: Lantos Pálné 10 pengőt (vagy kétnapi fogház), Juhászné közokirathamisítás vétsége címen 20 pengőt (vagy négy napot), Lantos Pál közokirathamisítás bűntettéért és lopás vétségéért nyolcnapos fogházat kapott. A tárgyaláson elhangzottak alapján Loockai ellen is eljárás indult közokirathamisítás miatt. Az ítéletek jogerősek.

Kardpárbaft vívott Rátz Kálmán és Ambrus József. Budapestről jelentik: Szerdán kardpárbaft vívott egymással Rátz Kálmán országgyűlési képviselő és Ambrus József, a Turul Szövetség fővezére. A párbaft a harmadik összecsapás után Rátz Kálmán harc képtelensége miatt befejeződött.

A nagy hóesés szerdán is sok zavart okozott Debrecenben

Elmaradtak a törvényszéki tárgyalások

A hóesés szerdán hajnalban elállt. Az utakat egész Debrecenben mindent megfagyós hótakaró fedte és a villamosok teljesen eltűntek a másfél napos szüntelenül zuhogó hóréteg alatt. Hajnali három órakor munkások jelentek meg az utcákon, akik hozzáláttak a villamos sínekre zudult hótömeg eltakarításához.

Több száz munkás dolgozott egészen a reggeli órákig a sínekben és a munka eredménnyel járt: reggel a rendes időben valamennyi villamos minden útvonalon kifuthatott a pályatestre. A köztisztviselők hivatal szintén megerősített munkáltsággal dolgozott, de az előző napi hóesés olyan nagymértetű volt, hogy

csak a legfontosabb útvonalakat lehetett megtisztítani és járhatóvá tenni.

Voltak olyan útvonalak — természetesen a külsőségen —, ahol a legnagyobb nehézségekbe ütközött a közlekedés és semmiféle járművel nem lehetett az úttesten haladni.

A gyalogosok legtöbb külsőségi utcán térdig érő hóban gázoltak.

Az üzletigazgatóság szintén intézkedett a pályatest megtisztítása végett. Egész éjszaka a munkások százai dolgoztak a sínek mentén és ta-

karították a lezudult hótömeget. Különösen a váltókra kellett vigyázni, mert olyan nagymennyiségű hó esett le másfél nap alatt, hogy sok helyen lehetetlenné vált volna a váltókezelés, ha nem tízpercenként takarítják.

A vonatközlekedés mégis sokféle bizonytalan volt. A délutáni gyors éjszaka futott be a pályaudvarra, a személyvonat pedig a hajnali órák helyett reggel érkezett meg. A debreceni állomásfőnökség azonban reggel egyetlen vonal kivételével mindenféle elindította a vonatokat.

Egyedül Nagyléta felé szünetelt a közlekedés a használhatatlanná vált pályatest miatt.

A többi vonalon mindenütt jártak a vonatok és ha kisebb-nagyobb késéssel is, de mindenüvé befutottak.

Szerdán délután váratlanul ismét megindult a hóesés. Egész délután esett és a helyzet a közlekedés szempontjából ismét válságosra fordult. A pályaudvaron és a környékén megint százával dolgoztak a munkások. Az esti órákban elállt a hóesés és az utat aránylag eléggé rendszeresen sikerült megtisztítani. Az esti gyors mindössze egy órással késéssel érkezett meg Budapestről a debreceni pályaudvarra.

A hóvihár miatt a törvényszékeken is elmaradtak a tárgyalások

Szerdán delelőtt több tárgyalást tüdőtt ki a debreceni büntetőtörvényszékeken a többnyire politikai bűncselekményekkel foglalkozó ötös tanács és a törvényszék Viszokay büntető tanácsa. A tárgyalások azonban kivétel nélkül elmaradtak.

A szerdai vádlottak ugyanis valamennyien vidékiek lettek volna. A bírósághoz több távirat érkezett, ame-

lyekben a vádlottak bejelentették, hogy a rossz vonatközlekedés miatt képtelenek idejében eljutni a tárgyalásra. Voltak olyanok, akik azt táviratozták, hogy elindultak, de a vonatjuk valamelyik állomáson rekedt és nem tudják tovább folytatni útjukat.

A bíróság ilyenformán kénytelen volt valamennyi tárgyalást elnapolni.

Katonaság ásta ki a belgrádi gyorsot

Kelebia, február 14. A Belgrád—Kelebia felől Budapestre érkező gyorsvonat utasai váratlan sarkvidéki kalandon estek át. A gyorsvonatnak tegnap este hat órakor kellett volna Budapestre érkeznie, ezzel szemben a vonat, teljesen lehéren a ráfagyott hótömegetől, ma reggel kilenc órakor, tizenhárom órással késéssel, futott be. Mint az utasok elmondották, a

gyorsvonat Szabadszállásnál belerohant egy négy méteres hótorlaszba, amelyből se előre, se hátra nem tudott kijutni.

A szél olyan szörnű tömegű havat zúdított a gyorsvonatra, hogy az teljesen eltűnt.

Néhány bátor utas segítségért ment és katonákat vezényeltek ki, akik hat órással munkával kiásták a belgrádi gyorsot.

SZELECZKY ZITA a hóvihár miatt csak tegnap délután utazott el Debrecenből

Szeleczy Zita kétnapos vendégszereplése véget ért és a művésznőnek szerdán reggel el kellett volna utaznia Debrecenből. Ezt a tervét azonban a hirtelen bekövetkezett nagy hófúvás felborította és a művésznő csak szerdán délután a gyorsvonattal utazhatott el. Szeleczy Zita és testvére a szerdai napon egész delelőtt pihent Angó! Királynőbeli laká-

sán és csak a déli órákban ment el egy kisebb sétára. Ennek során különböző debreceni különlegességeket vásároltak, majd megebédtek. Szeleczy Zita azután a délután 5 óra 11 perckor induló gyorsvonattal Budapestre utazott. A pályaudvarra kikísérte több színész, akiktől melegen vett búcsút.

V i g s z i n h á z

MÁLY GERŐ egyetlen idej filmje! A legremekesebb és legkacagatóbb magyar filmbohózat!

MÁTYÁS RENDET CSINÁL

ERDÉLYI MICI, SZILASSY, LUKÁCS MARGIT, NÉMETH ROMOLA és BERKY LILI a többi főszerepben. B E M U T A T Ó M A I

Hírek

A Tiszántúli Független Újság politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc Józsei út 49. szám. — Telefon: 21-52.

Elfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy hónapra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK:

„Aranyágyal” Bánó Andor, Piac u. 50. Telefon: 24-35. „Reménység” Dr. Gödény S. örökösei, Csapó u. 22. Telefon: 34-21. „Isteni gondviselés” Székely Adorján, Petőfi-tér és Telesi uca sarok. Telefon: 29-81. „Sas” özv. Mandel Józsefné, Hatvan u. 70. Telefon: 11-93.

Csütörtöki műsor:
Hungária mozi:
Gunga Din
Vígsház mozi:
Mátyás rendet csinál
Meteor mozi:
Dzsungel hőse; Farkasfő
Csokonai-színház:
Klotild néni

— A Debreceni Orvosegyesület február hó 15-én, csütörtökön délután 6 órakor a belklinika tantermében dr. Fernet Béla professzor debreceni tanárságának 10. évfordulója alkalmából tartja I. tudományos ünnepi ülését. A bemutatókat és az előadásokat Fernet professzor tanítványai tartják. Az ülésen Bókay Zoltán professzor mond elnöki megnyitót és köszöntő szavakat. Bemutatót tartanak Heger Flóris; Gyergyói János és Sarkady László; előadást tartanak: Went Ferenc, Máté Konrád, Végh Pál, Udvardy László. Az ülés pontosan 6 órakor kezdődik. Az Orvosegyesület ülése után a Fernet professzor tanítványai este 10 órakor vacsora keretében fogják ünnepelni mesterüket.

— Nagyszabású társadalmi tea-estet készít elő a KIE, február 24-én délután 5 órai kezdettel rendez meg a Baltazar teremben (Kálvin tér 5.) második nagy társadalmi tea-estjét a KIE, melynek középpontjában Kiss József kir. tankerületi főigazgató előadása áll. Az estély sikeren a következő illusztris háziasszonyok társadornak: Isonci Lossonczy Istvánné, Uray Sándorné, dr. Jeney Ándorné, dr. Tankó Beláné, dr. Mitrovics Gyuláné, dr. Varga Zsigmondné, Koncez Aurélné, Pass Lászlóné, Kovács Józsefné, dr. Versényi Klára, Gyarmathy Istvánné már eddig felkért háziasszonyok. A KIE teák hagyományos sikeréhez mindenben méltóan ígérkezik ez a mostani tea is.

— Lopások. Bártfai József Tóth Árpád uca 8. szám alatti lakásáról nyolc pengőt elloptak. — Guha Károlyné Piac uca 51. szám alatti lakos pincéjéből elloptak három mázsa fát. A rendőrség a lopások ügyében nyomozást indított.

— Megállapodás a Belgrád, Budapest és Bécsi Vásárok vezetőségei között. A belgrádi, budapesti és bécsi nemzetközi vásárok vezetőségei között megállapodás jött létre mely szerint a három dunamenti vásár rendezésénél egymással minden felesleges konkurenciát mellőzve a vásárok terminusára, vevők toborzására, valamint mindennemű egyéb idegenforgalmi propagandát felőlelő kérdésekben kölcsönös egyetértésben járnak el. Az erre vonatkozó megbeszéléseket évente legalább kétszer tartják meg esetenként a három dunai fővárosban felváltva. Remélhető, hogy a dunamedenceben érdekelt többi vásárok vezetősége ezen megállapodáshoz csatlakozni fog. Felvilágosítást nyújt: A Bécsi Vásár magyarországi képviselője: MER Utazási és Menetjegyrodája, Budapest V., Vörösmarty tér 1. Telefon: 186-800. A Német Birodalmi Vasutak Idegenforgalmi Irodája, Budapest IV., Váci uca 1-3. Telefon: 180-229. és minden IBUSZ Utazási és Menetjegyroda.

Vizsgálat indult a 9 éves Vásárhelyi József halála ügyében

Beszámoztunk arról, hogy néhány nappal ezelőtt az uccán hirtelen meghalt Vásárhelyi József Hargita utca 12. szám alatt lakó 9 éves kislány. A gyermek éppen a népkonyháról igyekezett hazafelé és utközben érte a halál. A gyermek halála ügyében a vizsgálóbíró elrendelte a boncolást.

A törvényszéki orvosszakértő felboncolta Vásárhelyi József holttestét és megállapította, hogy a szerencsét-

len kislány agyvérzés következtében halt meg. Az agyvérzés vagy elesés vagy ütés következtében állott elő. Lehetséges, hogy Vásárhelyi József barátaival verkedett, eközben fejét megütötték és így következett be az agyvérzés. A hatóságok az orvosszakértői jelentés alapján elrendelték a vizsgálatot, hogy megállapítsák, milyen körülmények előzték meg a kis Vásárhelyi József hirtelen halálát.

Rámás csizmás szélhámos

Kitiltottak az országból egy szélhámos külföldi fiatalembert

Budapest, február 14. Több pestkörnyéki városban, így Szentendrén és Pomázon is egy fiatalember bukkant fel az utóbbi időben. Meglehetősen zárt társadalmi életet élt és annak ellenére, hogy magyarul egy szót sem tudott, megtörtént, hogy

rámás csizmában, fehér ingujiban, — árvalányhajas pörgekalapban mutatkozott az uccán.

A pomázi főszofigabirónak tudomására jutott az eset és mint elsőfokú hatóság közveszélyes munkakerülés miatt alkarta felelősségre vonni. A gyanús férfi okmányokkal igazolta, hogy Tóth Istvánnak hívják, 18 éves magyar állampolgár. Kiderült azonban, hogy az illetőt sohasem

hívták Tóth Istvánnak, sohasem volt magyar állampolgár, neve

Hans Günther Wiesenberg, német állampolgár, különböző ajánlólevelekkel telepedett le Magyarországon és már három év óta itt tartózkodik.

Letartóztatták és közokirathamisítás büntette miatt ma vonták kérdőre a pestvidéki törvényszék. A szélhámos fiatalember beismerte, hogy jogtalanul szerezte meg Tóth István gazdalegény személyi okmányait.

A bíróság közokirathamisítás vétsége címén másfélhónapi fogságra ítélte. Az ügyész indítványára a bíróság örök időkre kitiltotta Hans Günther Wiesenberget Magyarország területéről.

— Új detektív Debrecenben. Az államrendőrség főkapitányága Szentirmay Elemér magyaróvári detektívét Debrecenbe helyezte. Az új detektív már meg is érkezett Debrecenbe és megkezdte működését a rendőrség bünyői csoportjában.

— A birodalom vámerületéhez tartozik a protektorátus. Berlinből jelentik: A cseh-morva protektorátus április 1-től a birodalom vámerületéhez tartozik. — (MTI)

— Nem történt bűncselekmény a csőszkunyhóban. Megirtuk, hogy Öndöd mellett, az egyik csőszkunyhóban pihenni tért Nagy István 20 éves béres, aki rosszul lett és néhány óra múlva a helyszínen meghalt. A hatóságok elrendelték a vizsgálatot és megállapították, hogy bűncselekmény nem történt, a fiatal béres természetes halállal halt meg. Ennek alapján az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Póruhárt riktaucs. Szilágyi Imre Kishegyesi út 30. szám alatt lakó újságíró tegnap este az egyik korezmában tartózkodott. Távozása alkalmával észrevette, hogy négy pengőt elloptak a zsebéből. A rendőrség megteette a feljelentést.

— Az amokfutó autóst fogsázbüntetésre ítélték. Budapestről jelentik: Bordás László gyógyárukereskedő 1938. év március 24-én reggel a Nagymező uccában az Andrassy út felé hajtott személyautóval. A postahivatalból kézikocsin ugyanekkor hosszú gerendákat húztak ki. Az itt foglalatokodó altisztek kifelé emeléssel jelzést adtak az autónak, de Bordás továbbfutott körülbelül huszonöt kilométeres sebességgel és nekijáratott a kézikocsin lévő szálláknak. A karambol folytán négyen súlyosan megsebesültek. Bordás László az autót tovább akart futni és a Desewffy uca keresztezésénél elütött egy kerékpárost, aki ugyancsak súlyos csonttöréssel sérüléseket szenvedett. A büntetőtörvényszékben meg tartott főtárgyaláson megállapítást nyert, hogy Bordás László vádlottnak nem volt jogosítványa autózásra és öntrendelt gondatlanságból okozott súlyos testi sérítés vétsége miatt hathónapi fogságra ítélték. A tábla ezt az ítéletet helybenhagyta. A bejelentett semmisségi panaszok folytán a Kúria Bolla tanácsa megsemmisítette az alsóbíróságok ítéletét és a vádlott büntetését négyhónapi fogságra szállította le.

— A hegytelen életmód következtében beálló bélmozgási és gyomormozgási zavarok a tisztán természetes „Ferenc József” kőszív használata által — reggelenként egy-egy kis pohárral — lényegesen csökkenthetők. Kérdezzék meg orvosát!

— Egy elutasított petíció. Budapestről jelentik: A közigazgatási bíróság Drózdai Győző híveinek Illoszky János nagykainzsa mandátuma ellen beadott panaszát elutasította. (MTI)

— Influenzajárvány Angliában. Londonból jelentik: Norfolk és Suffolki grófságban náthajárvány tört ki. Sokszáz munkás és mezőgazda nem tud munkahelyére jutni. A kórházak zsúfolva vannak.

— Leipzigi Tavasz Vásár 1940. Leipzig jelentés szerint az 1940 március 3. és 8. között megtartandó Leipzigi Tavasz Vásáron kereken 6500 cég fog kiállítóként résztvenni. Külföldről hivatalos kiállítások formájában 16 állam vesz részt. Miután a nagy Műszaki és Építőipari Vásárt elhalasztották, a Tavasz Vásár kínálata az összes készárukat fel fogja ölelni. Azo felül számos kiállítója lesz a következő szakmáknak: bútór, foto-, kino- és optikai cikkek, kerékpárok, irodagépek, varrógépek és aprószerszámok. Érdeklődőknek közelebbi felvilágosítást nyújt a Leipzigi Vásár magyarországi kirendeltsége, Budapest, IV., Váci u. 1-3. Telefon: 380-540.

Pereskedés a ki nem fizetett vásárlások körül

Jene y Lajos nyugalmazott rendőrmester 1938. novemberétől 1939. novemberig Debrecenben teljesített tényleges szolgálatot. 1939 végén több helyen hitelbe vásárolt a amikor leszerelték, elutazott s a hiteleit nem egyenlítette ki. Nyolcan tettek ellene fellejtést hitellezési csalás vétsége címen.

Az ügyben szerdán tartott tárgyalást a debreceni bíróság. A vádlott nyugalmazott rendőr kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Azt nem fizetett, — mert hirtelen jött a leszerelése és mint nyugdíjas sokkal kevesebbet fizetést kapott s olyan helyzetbe került, hogy nem tudott teljes mértékben eleget tenni fizetési kötelezettségeinek, de mindenkinél törlesztett már és ki fog mindenkit fizetni.

A tárgyaláson a sértetteket kihallgatta a bíróság, valamennyien kijelentették, hogy nem bívnák a vádlott megbüntetését.

Nagy János vaskereskedő azt vallotta, hogy neki azt mondta a vádlott, hogy háza van s később megtudta, hogy nincs. Az ügyészi megbízott Nagy sérelmére elkövetett ügyn kivül a többi ügyekben elejtette a vádat s így ezekben a bíróság az eljárást megszüntette. Nagy János ügyében pedig fellejtették a vádlottat. Az ítélet jogerős.

Árokbafordult autó, felborult egy szánkó

Kecskemét, február 14. Két súlyosabb kimenetelű baleset történt Kecskeméten. Tóth János városföldi gazdálkodó szánkón ment háza délután feleségével együtt. A rossz úton nagyot zökkent a szánkó, majd felborult. Tóth eltörte karját, felesége pedig zúzódásokat szenvedett.

Terecskei Mihály szegedi autófuvarozó teherautója tegnap éjjel a szegedi betonúton megcsúszott és az árokba fordult. Az autó vezetője, Sebők Imre sofőr belső zúzódásokat szenvedett.

Az árokbafordult autó összetört, tegnap délután húzták ki. A balesetet kormányhiba okozta. Amikor az autó megcsúszott a rossz, havas betonúton, a kormánykerék megsejt, a soffőr elvesztette uralmát a kocsit fölött és a nagy sebességgel haladó kocsit az árokba zuhant. Csodálatos véletlennek tulajdonítható, hogy nem történt súlyos sérülés.

Kasszafúrók a szegedi evangélikus egyház pénztárában

Szeged, február 14. Két vakmerő kasszafúrást kíséreltek meg ismeretlen tettesek Szegeden. A jelekből ítélve egy professzionátus betörő társaság próbálkozott és valószínűnek látszik, hogy mindkét helyen ugyanazok működtek, de szerencsére egyik helyen sem kísérték munkájukat eredményre.

A kasszafúrók először az evangélikus egyház Tisza Lajos-körúti hivatalába hatoltak be, valószínűleg hosszabb helyszíni szemle után betörték a pénztárhelyiségbe és hozzáfogtak a Wertheim-szekerény fölnyitásához. Már meglehetősen előrehaladtak, amikor éjjel körül úton volt hazafelé Prachy Lajos lelkész, aki figyelmes lett a hangokra. Azonnal a helyiséghez ment, amire a betörők minden fényt kioltottak és elmenekültek. Otthagyták a pénztárhelyiségben három betörőszerszámot.

A másik kasszafúrási kísérlet a Pollák Sámuel-cég takaréktárcái helyiségében játszódott le, itt is hozzáláttak a Wertheim-szekerény fölnyitásához, de nem boldogultak és úgy látszik attól való félelmükben, hogy itt is megzavarták őket, abbahagyták a munkát.

A rendőrség mindkét kísérlet ügyében azonnal megindította a nyomozást.

*****

Londonban gyanakvást kelt a román magatartás

Róma, február 14. (Magyar Távirati Iroda.) A Tribuna „Újabb angol nyomás Romániára” címmel a következő londoni tudósításokat közli:

Anglia ismét feszült figyelemmel néz a román köolaj felé, amely számára állandó gondná vált. Az angolok, ha a balkáni antantról beszélnek, a román köolajra gondolnak. Londonban továbbra is attól tartanak, hogy

Románia nagyobb mértékben szállítja Németországnak a köolajat, mint Nagybritannia szeretné.

A román magatartás Londonban gyanakvást keltett s ezért az angol sajtó rövid szünet után ismét fenyegetni kezdte Bukarestet. Az angol lapok kijelentik, ha Románia nem tartja meg ígéretét, hogy Németországnak csak minimális köolajmennyiséget szállít, London és Párizs megvonja Romániától az áprilisban adott szavatosságát.

AZ ANGOL LAPOK A MAGYAR-ROMÁN SAJTÓVITÁRÓL

London, február 14. (Magyar TI.) A News Chronicle budapesti levelezője beszámol a magyar-román sajtóvitáról. Bukarest azt akarja bizonyítani — írja többek között a levelező —, hogy a székelyek román eredetűek, mire a magyar sajtó azzal felel, hogy „a székelyek kormányzásához most több román szoronyra van szükség, mint bármikor az elmúlt 20 évben, mióta a békeszerződés Erdélyt Magyarországától elszakította”.

OLASZ LAPVÉLEMÉNY SZERINT MEGMEREVEDETT A ROMÁN ALLASPONT

Róma, február 14. (MTI) A Popolo di Roma budapesti tudósítója szerint Románia magatartására nézve igen jelentős az erdélyi görögkeleti püspökök legutóbbi nyilatkozata. Ez a nyilatkozat azt bizonyítja, hogy az erdélyi katolikus és református egyház helyzete éppenséggel nem mondható rózsásnak. Az a körülmény, hogy a felosztott revíziófelelős liga ismét megkezdte működését, szintén a román álláspont megmerevedését mutatja.

*****

— A Vatikánvárosban is korlátozák az élvezeti cikkeket. Rómából jelentik: Vatikánváros igazgatása elrendelte a kenyér, a cukor, a kávé, a dohány és benzin, valamint más használati és élvezeti cikkek adagolását.

SZINHÁZ MŰVÉSZET

Klotild néni

Vaszary Gábornak a Csokonai-színházban szerdán bemutatott bohózata jellegzetesen mutatja ennek a termékeny szerzőnek értékeit és hibáit egyaránt. Meg kell állapítani, hogy az előnye határozottan túlsúlyban vannak, hiszen ötletei szellemesek, karrikirozó tudása elsörendű, csufoló őszöne erős és a technikát igen jól birtokolja. Ez viszont a hibája is: a technika annyira lényegessé válik nála, hogy sokszor egyenesen öncélúvá lesz, annál inkább, mert a kis ötletmagvacsokát folytonosan körül kell lelkendezni valamivel, hogy életben maradjon. Értéke persze a bohózatnak nem több, mint a jó gyárból kikerült tucatdarabé, de mulatságos.

Az efaifa bohózatnál az előadás maga legalább annyira lényeges, mint a szöveg, már pedig a Bánky-társulat együttese nem alkalmas arra, hogy ki tudja alakítani a megfelelő stílust. Az előadásból hiányzik a lényeg: a bohókás forgatagosság, mert tempója nem eleven, állandóan megtörik, nincs meg a sodró lendülete, ami a nézőteret

magával tudná rántani és a csattanónak csak egy része sül el, az együttes tagjainak nagyon különböző értéke és így kiegyensúlyozatlansága miatt.

Bánky Róbert, akinek a tempót kellene diktálnia, magával a szöveggel is küzd és így természetesen lagymatag és Kozma Andorban sincs meg a vidámságot felszabadító könnyedség és közvetlenség. Annál inkább kiválik Halasy Mariska, aki erős, izes groteszkummal merészségében is pompás, elsörendű mesterségbeli tudásra valló karrikaturát állít színpadra; Alszeghy Lajos boldondosan rugalmas, mulatságos; Mórocy Lucy inkább csak exterritorjével hat; Földessy Lilla szintelen; Andrassy Márton és Feleký Sári elmosódottak; Szalay Karoly izomférje iztelen s bár Bakos Gyula igen jó epizódisztá, ebben a szerepben eseménymagyarzó a fiatalság.

Fest Vidor kisenekara diszkrét finomsággal játssza Lossonczy Dezső kísérő zenéjét, a kiállítás viszont nagyon szegényes. (bt)

*****

Interpellációs nap a képviselőházban

Budapest, február 14. A képviselőház szerdán délelőtt ülést tartott. Az ülést Tasnády Nagy András elnök nyitotta meg, majd Makkai János a felvidék visszacsatolásával kapcsolatos nemzetközi kérdésekről és a Bozsán Manó alapítvány rendezésére vonatkozó magyar-román megállapodást ismertette.

Csáky István gróf szólalt fel ezután és az előadó javaslatával kapcsolatban kangoztatta, hogy nehéz időkben a ma-

gyar kormányzat és a magyar nép sohasem téveszti szem elől az objektivitást és azt, amit méltósnak és igazságosnak tart, még akkor is, amikor ezt mélyebb fakadó érzelmek nem teljesen raktifikálnak.

Ezután interpellációkra került sor. — Malasics Géza, Gruber Lajos és Jandl Lajos interpelláltak.

Ezzel az ülést háromnegyed 12 órakor véget ért. (MTI)

*****

Tévedésből nagyobb mennyiségű altatószert vett be és meghalt egy debreceni mérnök felesége

Megdöbbenő szerencsétlenség történt szerdán este Debrecenben. Egy ismert úriasszony véletlenül nagyobb adag altatószert vett be és a mérge következtében néhány óra múlva meghalt.

A Károly Ferenc József út 23. számú házban lakott Miklós Gyula mérnök a feleségével együtt. A 33 esztendő fiatal úriasszony este elalvás előtt rendszeresen altatószert vett be. Szerdán is ez történt. A fiatalasszony a bevett altatószer hatása

alatt hamarosan elaludt. Néhány órával később férjének feltűnt, hogy felesége nem lélezkedik mellett. Roszszat sejtve fel akarta költöni, de eredménytelenül. Azonnal értesítette a mentőket, de már a mentőorvos is csak a beállott halált konstatálhatta.

Megállapították, hogy a fiatal úriasszony valószínűleg elvesztette az adagot, nagyobb mennyiségű altatószert vett be, mint amennyi elő volt írva és ennek következtében történt a tragédia.

*****

Gáztól kábultan a harmadik emeletről a másodikra zuhant és szörnyethalt egy fiatal szobalány

Tragikus szerencsétlenség történt szerdán este az Első Takarékpénztár Piac u. 22. szám alatt lévő bérlőházában.

A bérlőház harmadik emeletén egy

magasállású úrnál volt alkalmazva Szoboszlai Livia 22 esztendő szobalány. A fiatal leány szerdán este egyedül tartózkodott odhaza. A konyhában volt, ahol

Olcsó lakásra nincs gondja, Ha megszáll a METROPOLE-ba!

PESTEN, VII. RAKÓCZI UT 58.

Kényelmes, meleg folyóvíz, telefonos szobák P 5.—től. Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BÖCCZÖGÖ.

E hirdetés felmutatója a szobaárakból 10% engedményt kap.

dolga végeztével leült pihenni. Nem vette észre, hogy nyitva maradt a gázcsap. A nyitott gázkeszülékből ezalatt szabadon ömlött a gáz, úgyhogy a fiatal szobalány elszédült. Annyi ereje azonban még volt, hogy kinyitotta az ajtót és a folyósóra vándorolt.

A folyósón nekitámaszkodott a korlátnak, de ereje annyira cserbenhagyta, hogy a harmadik emeleti korláton keresztül bukott. Lezuhant az emeletről, de nem esett földszintre, mert a második emeleti folyósó korlátjában megakadt a ruhája. Az erős szövet fenntartotta és

a leány a folyósó kövére esett. — A szerencsétlen leány fejét eseti a betonra és nyakcsigolyatorést szenvedett, úgyhogy szörnyethalt.

A zajra a második emeleti folyósó lakói kisérttek és megdöbbenve látták a tragikus sorsú szobalány holttestét a folyósó kövén. Azonnal értesítették a hatóságokat, ahonnan bizottság ment a helyszínre. A vizsgálat során megállapították, hogy minden valószínűség szerint véletlen szerencsétlenség történt. A fiatal szobalány nem akart öngyilkos lenni, csupán feledékenységéből hagyta nyitva a gázcsapot. Abból is látszik, hogy nem akart öngyilkos lenni, hogy utolsó erőfeszítésével még igyekezett kijutni a gázalatt szobából.

A vizsgálat mindenesetre tovább folyik a halálos szerencsétlenség ügyében.

*****

Tovább tart a hideg

Hazánkban csak kevés helyen érte el a hőmérő higányszála a — 10 fokot, főléje pedig csak egy-két helyen, így Pécs környékén, valamint az északileti határmegyékben emelkedett rövid időre. Sokfelé volt kisebb havazás, de számottevő csapadékot csak a keleti, északileti megyék kaptak. A szél már mindenütt vesztett erejéből, úgyhogy a hófúvás veszélye erősen csökkent, vagy megszűnt.

Jóslás: Mérsékelt szél, havazás főként a déli és keleti megyékben. A hideg tovább tart.

*****

SPORT

A nagy hideg miatt elhalasztják az NB vasárnapi fordulóját

Az MLSz miniszteri biztosságának megbízásából az egyes bíró elhatározta, hogy a rendkívüli nagy hideg és nagymennyiségű hóra való tekintettel a február 18-ra ki-sorsolt teljes NB I. osztályú bejónoki fordulót elhalasztja. (MTI)

*****

A nyugati hadszíntér

Párizs, február 14. (Havas.) Hivatalosan jelentik február 14-én este:

Az ellenség egy rajtaütését a Saartól nyugatra visszavertük. Egy német kereskedelmi hajót elfogtunk s francia kikötőbe kísértük. (MTI)

*****

ad. 6072—940 a. ü. HIRDETME NY.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala értesíti az érdekelteket, hogy az 1940. évi szeszitalforgalmi illetékösszeírásai jegyzék forgalmi adatai, melyek az 1940. évi szeszitalforgalmi illeték kivetésének alapjául szolgálnak, f. hó 12-étől f. hó 19-ig bezárólag a városi adóhivatal foglászati adókat kezelő osztályában közszemlére tettét ki. Ezen idő alatt a közszemlére tett összeírásai jegyzék forgalmi adatai ellen az érdekeltelek kizárólag írásban benyújtható és a városi adóhivatal iktatójába beadandó bélyegmentes észrevételrel élhetnek. A határidő letele után 3 nappal beérkezett észrevételek figyelembe nem vehetők. Debrecen, 1940 február 10. Városi adóhivatal.

Gyászrovat

* CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VALLALAT, Degetenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi kinikák szállítója. Telefon: Üzlet: 23-81. Lakár és telep: 11-90. szám.

KÖZGAZDASÁG

OT FILLÉRREL CSÖKKENT A TENGERI ÁRA

Búza: tiszavidéki, felsősízai, duna-tiszaközi, fejmegyei, dunántúli és kislalföldi 77 kg-os 20.15, 78 kg-os 20.65, 79 kg-os 20.95, 80 kg-os 21.15

Rozs: pestvidéki 16—16.25, más származású 16.20—16.45.

Takarmányárpa: Ia 65—66 kg-os 18.10—18.35.

Zab: 20.40—20.65.
Tengeri: tiszántúli 20.60—20.70, egyéb 20.30—20.40.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK:

Lucerna 13.00 pengő, cukorrépa 4.20 pengő métermázsánként.

A FERENCVÁROS SERTÉSVÁSÁR

Árak: Uradalmi zsirsértés páronként 340 kg-on alul 130, szedett prima 120—129, öreg sertés 110—122, angol sertés sonka másodrendű 108.

DEBRECENI PIAC

Zöldségpiac: Spenót tányérja 30 fillér, fekete retek drb 3—10, vegyes zöldség kg 60—64, zeledt drb 4—15, kelkáposzta drb 6—30, káposzta drb 20—40, vöröskáposzta drb 20—36, cékla kg 14—16, vóshagyma kg 16—20, fokhagyma kg 40, torma kg 30—70, burgonya 12—14, karalábé drb 6—15 fillér.

Gyümölcsiac: Alma kg 36—70, narancs kg 60—100, citrom drb 5—6 fillér.

Baromfiac: Alig volt kínálat. Négy-öt árus hozott csupán néhány baromfit. A kereslet csekély. Kellemes meglepetés a mult heti húsz filléres tojásárak helyett a 13 filléres árak életbelépése.

HIVATALOS VALUTAARFOLYAMOK

Angol font 13.65—13.85. Dinár 7.60—7.90. PSA dollár 343.85—349.85. Francia frank 7.70—7.85. Cseh-Morva protektorátus 11.45—11.80. Szlovákia 11.55—11.90. Kanadai dollár 305—306. Leu 3.20—3.40. Leva 3.30—3.60. Lira 17.40—17.90. Norvég korona 77.85—78.85. Svájci frank 76.90—77.90.

Ingyenes tanfolyamok

az írni-olvasni nemtudók számára

Az Iskolánkülsi Népművelési Bizottság az analabétizmus elleni küzdelem terén már évek óta igen eredményes tevékenységet lejt ki. Az írni-olvasni nem tudók számára ingyenes tanfolyamokat rendez. Ezenkívül igen sokan végzik el a sikerrel e tanfolyamokat. Megtanulják az írás-olvasást, miáltal élethivatásuk betöltésénél e téren is bizonyos önállóság-ra tesznek szert.

A tanfolyamok rövidesen ismét megkezdődnek. Az előadási órák az esti órákban tartatnak, amikor is az érdeklőt tanfolyamhallgatók napi munkájukban nincsenek akadályozva. A tanfolyamon résztvevni szándékozókat a Népművelési Bizottság látja el ingyenes tankönyvvel és írószerekkel.

Debrecen sz. kir. város Iskolánkülsi Népművelési Bizottsága arra kéri városunk közönségét, hogy az írni-olvasni nem tudó alkalmazottait és ismerőseit a fenti hirdetésre figyelmeztetni, esetleg az írni-olvasni nem tudó egyén nevéét és lakását a Népművelési Bizottság hivatalával (Széchenyi u. 20. sz. udvarban, 2. ajtó) közölni sziveskedjenek. Célszerűbb lenne, ha az analabétákat munkaadóik, ismerőseik a mielőbbi személyes jelentkezésre utasítanák. Je-

lentkezni lehet a jelzett helyen délelőtt 9—2 óráig. Népművelési Bizottság.

821-1940.
VII. 2-1940.

HIRDETÉMÉNY.

A debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség tulajdonát képező Pásti u. 8. szám alatti teljesen berendezett és felszerelt rituális fürdőnek kezelésére ajánlati felhívást bocsátunk ki azzal, hogy mindazok, akik a rituális fürdő kezelésével kapcsolatos vallási szabályokban járatosak és a fürdőnek üzemi kezeléséhez is megfelelő szakképzettséggel bírnak — amennyiben a fürdő kezelését átvenni szándékoznak — írásbeli ajánlatukat hitközségünk irodájában 1940. február hó 29. napjáig nyújtják be. A később benyújtott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A fürdőkezelés átvételének kezdőnapja: 1940. március hó 15.

A feltételek hitközségünk irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1940. február hó 14.

Az elnökség.

1904—1940. a. ü. A 20. kat. holdon aluli földhasznábérlők bérletében beállott változás bejelentése. Felhívja a városi adóhivatal a 20. kat. holdon aluli földhasznábérlőket arra, hogy az általános kereseti adóalapjuk hivatalból való kiigazíthatása végett a bérlet területében esetleg beállott változásokat saját érdekében is folyó hó végéig a városi adóhivatal kivetési ügyosztályánál (l. e. 38. sz. szoba — Sas ucca felüli lépcsőfeljárattal szemben) írásban jelentsék be. Debrecen, 1940. február 5. Városi adóhivatal.

Rádióműsor

Allandó műsorszámok hétköznapokon
Budapest I. műsorán:

6.45: Torna. Közlemények. Hanglemek. Étrend. — 10: Hírek. — 12: Hangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. — 12.40: Hírek. — 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek. — 3: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 7.15: Hírek. — 9.40: Hírek, időjárásjelentés. — 0.05: Hírek.

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 15.

Budapest I.

10.20: 1. „A becsületes ember.” 2. „A tévelygőt hazavezetik” (Felolvasás.) — 10.45: „Mikor kezdjük a kanárityenestét?” (Felolvasás.) 12.10: Hanglemek. — 13.30: Heinemann Sándor jazz-zene-kara. — 16.15: Ruzsin hallgatóknak. — 17.15: „A csikóztatás.” A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. — 17.45: Magyar tánclemek. — 18.50: „A falusi házak légtartalma.” Péczely József nyug. ezredes előadása. — 19.25: Toki-Horváth Gyula cigányzenekara. — 20: „Egy ismeretlen magyar költészet.” Dr. Geréb László előadása. — 20.30: A Rádió Szalonzenekara. — Közben kb. 21: Külgügyi negyedóra. — 22.10: A Waldbauer-Kerpely vonósnyegyes műsora. — 23.25: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.

Budapest II.

17.15—17.40: Erdélyi János hegedül zongorakísérettel. — 18.20—18.45: Angol nyelvtanítás. — 18.50—19.20: Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál. — 19.30: „Visszapillantás a newyorki világiállításra.” Dr. Heigl László előadása. — 20: Hírek. — 20.25: Hanglemek. — 21: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál. — 22: Időjárásjelentés.

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög a Tiszántúli Független Ujságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fill. Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak, üzleti hirdetésre más díjszabás. Felvilágosítással készséggel szolgálunk. Apróhirdetéseket este 8-ig felvesz a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52.

Levelezés

Margit

szálloda penzió a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit fürdő mellett). Kényelmes tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Közel a gyógyfürdőhöz, klinikához, kórházhoz. — Fürdőzőknek sportolónak kedvezmény. villamos megállóhely. Telefon: 10-24. 138

Betöltendő állás

Egy önállóan dolgozó masamodlányt és egy szalmavarrónót felvesz a Teszler kalapszalon, Piac u. 89. 226

Üzletek

Üzlethelyiség azonnalra, négyszobás lakás májusra kiadó. Széchenyi u. 23. szám. 46

Kiadó lakás

Két különbejárattú uccai egymásba nyíló szoba, fürdőszoba-használattal kiadó, esetleg irodának, Széchenyi u. 12. 162

Erkélyes, parkettes uccai különbejárattú bútorozott szoba fürdőszoba használattal magános úrnak azonnal kiadó. Megtekinthető d. u. 1—3 között. Piac u. 10. II. em. 1. ajtó. lhásznl. 217

Lakást keresők

3—4 szobás,

fürdőszobás lakást keresek május 1-re. Ajánlatot kiadóhivatalba „Köztisztviselő” jelélgbe. 229

Két magános

úrinő keres a központhoz közel egyszoba konyhás lakást március 1-re. Cím a kiadóban.

Kersek

május 1-re 2—3 szobás, komfortos lakást belterületen. — Weisz Szigfrid, Piac u. 81. Telefon: 11-83. 232

Jugatlan

Csaiádi házat vennék lakbértörlesztésre. Széchenyi u. 14. első lakás. 220

Eladás

Férfiruha eladó. Cím a kiadóban. 142

Használt

bútorokat, ruhákat, edényeket, háztartási ingóságokat eladok, veszek tollat, nyersbort, angora gyapjút legmagasabb árban. Hívásra házhoz megyünk. Burgundia u. 14. i 197

Eladó

előszobafal, mesterhegedű, táboriágy, segédmotor, 15 literes új zsirsütő fazék, szekerények, Piac u. 58. házfelügyelő. 201

Eladó

Szántó és Beck-féle cement, cserépgyártó gép 600 db alátételmezzel. Cím a kiadóban. 210

Háló,

ebédlők, kombinált szekrények, rekamié, konyhaberendezések, különféle egyes bútorarabok olcsón eladók. Bútormagazin, Széchenyi u. 6. 1478

Vétel

Aranyat

ezüstöt, zálogcédulát legmagasabb árban veszek. Altmann Sándor ékszerész, Piac ucca 8. 194

Használt,

jókarban lévő férfiszabó-varrógépet megvételre keres. Kardos, Cserepes u. 13. 230

Ebédlőszőnyeg

és futót, jókarban lévő, megvételre keresek. Kérem a címet a lap kiadóhivatalába leadni. 108

Konyhaberendezést,

ügymint szekrényt, asztalt, székeket, esetleg tüzhelyet, edényekkel együtt vennék. Címet a kiadóhivatalba kérem. 109

Aranyat,

ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát magas áron vesz Polák Endre ékszerész, Hatvan ucca 2. 161

Combináltszobát,

kifogástalan állapotban keveset használtat és garantáltan tisztát készpénzzel vennék. Címet a kiadóba kérem. 107

Veszek

bútor, zálogjegyet, varrógépet, ingóságokat, irodaberendezést, tükröt. Hívásra jövök. Csapó u. 16. 1753

Rekamiét,

kétszemélyest, keresek megvételre. Címet a Független Ujság kiadóhivatalába kérem beadni. 110

Rádió

Rádió

és villanszerelési vállalat. Miklos ucca 8., keresztútlet. Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek.

Ajánlat

Ne dobja el ócska kalapját! 1.50 P-ért újjalakítja, nyúlzsörkalapot 2 P-ért. Weinberger Jenő kalapos, Széchenyi u. 7. 2666

Miért

venne silányat, vagy drágábbat, mikor vehet nálam olcsó árban „Vidámat”, Lusztig, Pásty u. 2. 224

Mérleg,

takarektüzhelyek felelősséggel, lezállított árban, új és javítottak. Kigyó ucca 57. 139

Megérkezett

Ardie kétszázötvenes motorkerékpár, Puch segédmotoros. Megtekinthető Király-nál, Royal épület. Kerékpár, varrógép eladás, javítás. 164

Villanykörtécseré

20 fill. fényképezőgépek, gramofon, rádió, stb. Vagyonmentő, Hunyadi u. 22. 231

Elfagyott

vízvezeték üzembe helyezés garanciával és kivételmentesen. Molnár János, Csapó 49. 87

FONTOS!

Minden kereskedőt és iparost érdekel!

A közszükségleti cikkek ár-ellenőrzésével kapcsolatban a kereskedelem- és közlekedési miniszter által kiadott 13.606—1938. 1-a számú végrehajtási utasítás a 3310—1918. M. E. sz. rendelet szövegének a kifüggesztését minden kereskedő és iparos számára, akik közszükségleti cikkek árusításával foglalkoznak, elrendelte. A rendelet kifüggesztését az I. fokú iparhatóság szigorúan ellenőrzi. Ilyen táblák a Nagy Károly Grafikai Műintézetében, Ferenc József út 49., 20 filléért kaphatók.

Ellátás

Hungária-pensió Családi otthon, kifizető konyha, a legszigorúbb diéták. Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. —

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. Nyomta: Nagy Károly Grafikai Műintézet, Ferenc József út 49.